

Molt 27/xi/1982

Contra el que algú potser esperaria, els diccionaris de sinònims no deixen de recollir en el seu articulat el terme quantitativ *molt*, adjectiu i adverbi, per al qual proposen un gran nombre, una bona colla —o si es vol, simplement, molts— de mots de sentit equivalent o afí. Els diferents repertoris d'aquesta mena difereixen, és clar, en la manera d'organitzar i distribuir els nombrosos sinònims de *molt*, però mostren en el seu conjunt com una idea tan important com la que expressem per mitjà d'aquest terme gramatical ha estat proveïda pel llenguatge amb una gran diversitat de significants, creats amb els més variats recursos i procediments.

De fet, en lloc de parlar d'una idea important hauríem de parlar d'unes idees importants, car bé sembla que es poden diferenciar perfectament les que atribuïm a *molt* en frases com *Hi ha molt sucre* i *L'estima molt*. En aquesta darrera frase, diem que *molt* és un adverbi, i encara que el solem classificar en el grup dels adverbis anomenats de quantitat, en realitat indica més aviat el grau, cosa que ja es fa observar sovint, i no és pas per casualitat que una de les formes de sentit equivalent proposades pels diccionaris de sinònims és justament *en alt grau*, locució al costat de la qual trobem diversos adverbis en *ment*, com *altament*, *considerablement*, *extremament*, *granment*, *enormement*, *summament*, etc., i encara alguna altra locució com *en extrem*, *en gran manera*, etc. En aquest camp el llenguatge té uns límits que ningú no gosaria fixar i, per tant, un cop dreçada la llista més pretesament exhaustiva, qualsevol es podia entretenir a intentar-la ampliar. Però amb recursos lícits

No sembla que ho sigui gens, de lícit i legítim, el conjunt «en molt», a què alguns recorren actualment com a element modificador de verbs com *avançar*, *superar*, *anticipar-se*, *ultrapassar*, *sobrepasar*, etc., en frases com «anticipar-se en molt al seu temps», «una mentalitat avançada en molt a la seva època», «els seus seguidors els han sobrepasat en molt». En realitat, aquest conjunt no significa sinó *molt*, significat que podem convenir que emfasitza en un cert grau, cosa que explica la preferència. Però aquest mateix èmfasi es pot aconseguir per un procediment legítim recurrent a qualsevol de les formes que hem indicat que proposen els diccionaris de sinònims: *considerablement*, *summament*, etc.

Albert Jané